

Rufi Thorpe

Margo are probleme cu banii

Traducere din limba engleză și note de
Mihaela Doagă

Capitolul 1

Ești pe punctul de a începe să citești o carte nouă și, ca s-o spunem pe-a dreptă, te-ai încordat un pic. Începutul unui roman e ca o primă întâlnire. Speri că de la cele dintâi rânduri o vrajă imperioasă va pune stăpânire pe tine și c-o să te cufunzi în poveste ca într-o cadă cu apă fierbinte, abandonându-i-te pe deplin. Dar această speranță e domolită de presupunerea că, de fapt, va trebui să înveți numele unor indivizi și să urmărești politicos desfășurarea evenimentelor, ca și cum ai lua parte la petrecerea de *baby shower* a unei femei pe care abia o cunoști. Și nu-i nimic, Dumnezeu știe că te-ai îndrăgostit de cărți care nu te-au prins de la primul paragraf. Ți-ai dori totuși, ți-ai dori să vină țintă spre tine, desprinzându-se din întunericul minții tale, și să te sărute pe gât.

Petrecerea de *baby shower* pentru Margo fusese pusă la cale de proprietara restaurantului unde lucra, Tessa, care s-a gândit c-ar fi haios ca tortul să fie în forma unui penis imens, poate din cauză că Margo nu era măritată, avea nouăsprezece ani și n-avea voie nici măcar să bea,

sau din cauză că profesorul ei de la facultate era cel care o lăsase cu burta la gură. Tessa era mare maestră în cofetărie. Ea făcea toate deserturile din meniul restaurantului și s-a depășit pe sine cu tortul: un falus 3D decupat manual, douăsprezece straturi de blat, acoperit cu arabescuri de glazură roz-bombon. I-a pus și o pompă manuală și, după ce-au cântat *Și-acum o să nască un bebe baban* pe melodia de la „La mulți ani!” și după ce Margo a suflat în lumânări — de ce? doar nu era ziua ei —, Tessa a strâns energic pompa și un soi de budincă albă a țâșnit din capătul tortului și s-a revărsat pe margini. Tessa a chiuit de entuziasm. Margo s-a prefăcut că râde și, ceva mai încolo, a plâns în baie.

Margo știa că Tessa făcuse tortul pentru că o iubea. Tessa era o persoană răutăcioasă și iubitoare în același timp. Odată, când Tessa descoperise că băiatul de la salate nu mai avea simțul gustului sau mirosului din cauză că fusese aproape omorât din bătaie în adolescență, îi servise o combinație de pământ de flori și cremă de ras, spunându-i că e un nou desert. Băiatul apucase deja să ia două înghițituri zdravene până să-l oprească.

Margo știa că Tessa încerca să facă haz de o situație care nu era tocmai fericită. Tendința de a transforma tragediile într-un carnaval era specialitatea ei, cumva. Dar părea nedrept că singura dragoste de care avea parte Margo era atât de neîndestulătoare și dureroasă.

Mama ei, Shyanne, îi spusese c-ar fi cazul să scape de copil. Profesorul se isterizase, insistând ca Margo să facă avort. De fapt, nici nu era sigură că își dorea atât de mult copilul cât mai ales să le dovedească amândurora că n-o puteau supune una-două voinței lor. Nici nu-i trecuse prin minte că, dacă adoptă această poziție, cei

doi ar putea să nu mai interacționeze așa des cu ea. Sau, în cazul profesorului, să nu mai aibă deloc de-a face cu ea.

Deși Shyanne acceptase în cele din urmă decizia lui Margo, ba chiar încercase s-o sprijine, ajutorul în sine nu era întotdeauna de folos. Când s-a declanșat travaliul, maică-sa a apărut la spital cu patru ore întârziere, deoarece se plimbase prin tot orașul căutând ursulețul de pluș potrivit.

— N-o să-ți vină să crezi, Margo, dar până la urmă tot la Bloomingdale's am ajuns, pentru că acolo aveau cel mai bun model!

Shyanne lucra de aproape cincisprezece ani la Bloomingdale's. Una dintre primele amintiri ale lui Margo era cum îi venea dresul negru transparent pe picior maică-sii. Shyanne i-a întins ursulețul, alb și cu o figură ușor constipată, și a început să vorbească pe un ton pițigăiat:

— Împinge odată bebelușul, vreau să-mi cunosc prietenul!

Shyanne se dăduse așa tare cu parfum, încât lui Margo mai că i-a părut bine când maică-sa a plecat să se așeze într-un colț și a început să se joace poker în timp real pe telefon. PokerStars. Așa se distra ea. Mesteca gumă și juca poker noaptea întreagă, dându-le clasă tuturor papagalilor. Așa le spunea Shyanne de fiecare dată celorlalți jucători: „papagali“.

O asistentă a fost nesimțită și a făcut mișto de numele ales de Margo. I-a dat copilului numele Bodhi, de la *bodhisattva*, ceea ce până și maică-sii i s-a părut o prostie, dar Shyanne a pocnit-o pe asistentă de i-au trosnit fălcile și s-a lăsat cu scandal. În același timp, a

fost momentul când Margo a simțit mai vie decât ori-când iubirea maică-sii și, mulți ani după aceea, avea să-și deruleze în minte amintirea acelei palme și expresia de consternare pură de pe chipul asistentei.

Dar asta s-a întâmplat după anestezia epidurală și după o noapte întreagă în care suferise de sete ca un câine turbat, cerșind gheață pisată și primind în schimb un burete galben pe care să-l sugă, pentru că, se știe, bureții potolesc de minune setea.

— Ce mama mă-sii? a comentat Margo, având buretele cu gust de lămâie în gură.

Asta s-a întâmplat după ce împinsese până s-a ușurat pe masă, iar ginecologul părea dezgustat la culme în timp ce ștergea masa, iar Margo i-a strigat:

— Zău așa, doar ați mai văzut toate cele deja!

Iar el i-a răspuns râzând:

— Ai dreptate, ai dreptate, am văzut de toate, mămico, acum hai să mai împingem o dată cu elan.

Și apoi vraja trupușorului vinețiu și alunecos al lui Bodhi când i l-au pus la piept, înfășurat în prosoape, cu ochii închiși strâns. S-a îngrijorat imediat când l-a văzut așa costeliv. Picioarele, mai ales, păreau subdezvoltate, ca la mormoloci. N-avea nici trei kilograme, în ciuda cântecului de la petrecerea cu colegii. Îl iubea așa tare, că-i țiuiau urechile.

Abia când au externat-o, a început Margo să intre în panică. Shyanne ratase deja o tură ca să-i fie alături în timpul nașterii, nici nu se punea problema să-și mai ia o zi liberă ca s-o ajute să ajungă acasă. Pe deasupra, tehnic, Shyanne nu mai avea voie să intre în spital după ce-o plesnise pe asistenta aia. Margo i-a spus maică-sii c-o să se

descurce, fără îndoială. Dar, în timp ce ieșea din parcare, cu copilul bâzâind din cușca de plastic rigid a scaunului de mașină, avea senzația că tocmai a dat spargere la o bancă. Plânsetele lui erau atât de firave și înecate, încât Margo a simțit că inima îi sare din piept și a tremurat toate cele patruzeci și cinci de minute până acasă.

A parcat pe stradă pentru că apartamentul lor avea doar un loc de parcare, dar, când a coborât să-l ia pe Bodhi din spate, nu reușea să-și dea seama cum funcționează pârghia care desprindea scaunul de pe suport. Tot apăsa pe buton — oare mai era un buton pe care ar fi trebuit să apese simultan? A început să scuture scaunul, având grijă să nu-l clatine prea tare. Un lucru îi spusese limpede toată lumea, anume, să nu zgâlțâie niciodată copilul. Bodhi plângea disperat acum, iar ea își tot spunea „N-ai destule calorii ca să irosești atâta energie, o să mori până să ajung cu tine în casă!”

După cinci minute de panică totală, și-a amintit, într-un final, că putea să-l desfacă pur și simplu din scaun și, după ce a bâjbâit până a reușit să desprindă copca imensă de plastic prinsă în dreptul pieptului și după ce a apăsât pe tâmpenia de buton roșu de la catarama fixată între picioare, cu toată forța supraomenească necesară (pe bune, și-a imaginat o familie de alpiniști, obișnuiți să se agațe cu degetele de pereți de stâncă, care decisese să conceapă produse pentru bebeluși), l-a eliberat din scaun, apoi nu mai știa cum ar fi putut să ducă în brațe și creatura asta minusculă, firavă, și toate bagajele. Copcile de jos o dureau deja în ultimul hal și își regreta amarnic accesul de vanitate care o împinsese să-și ia blugii ca ținută în care să revină acasă, deși a se consemna că îi veneau.

— Bine, a spus pe un ton grav, adresându-se trupușorului lui Bodhi, cu fața de un roșu-vinețiu și ochii închiși, să nu te miști!

L-a lăsat pe scaunul din dreapta, ca să-și poată trage baretele rucsacului cu produse pentru copil și cele de la geanta de voiaj peste umeri, încrucișate peste piept ca niște banduliere. Apoi a înhățat bebelușul și a luat-o legănat pe stradă, până în dreptul clădirilor cafenii, într-o rână, care alcătuiău Park Place. Nu erau neapărat niște apartamente proaste, ascunse acolo, după benzinăria numită incitant „Fă plinul!“, dar, în comparație cu casele vesele, luminoase și excentrice, în stilul anilor '40, înșirate de-a lungul străzii, Park Place părea un musafir nepoftit.

În timp ce urca scara exterioară care ducea la etaj, se gândea cu groază c-o să scape deodată copilul, parcă și vedea trupușorul lui ca un pui jumulit căzând din cer spre piscina comună, încărcată de frunze. Margo a intrat în casă, și-a salutat colega de apartament instalată pe canapea — cea mai de treabă dintre ele, Suzie, care era înnebunită după LARP¹ și uneori se costuma în elf chiar și în timpul săptămânii, din senin. Când a ajuns, în sfârșit, în camera ei și a închis ușa, a lăsat gețile din spinare și s-a așezat pe pat ca să-l alăpteze pe Bodhi, Margo avea senzația că vine de pe front.

Nu vreau să-i insult pe oamenii care chiar au fost pe front — vreau doar să spun că un asemenea grad de stres și efort fizic era ceva cu care Margo nu se mai confruntase niciodată. În timp ce-l alăpta, își tot spunea: „Am pus-o, am pus-o, am pus-o“. Pentru că simțea cum reverberează

¹ *Live role-playing* – joc ce presupune schimbul de roluri și costumații.

în jurul ei pustiul în care nimănui nu-i păsa de ea, în care nimeni nu se frământa pentru ea și nimeni nu dădea fuga s-o ajute. Ar fi putut la fel de bine să alăpteze copilașul ăsta pe o stație spațială părăsită.

A luat la piept trupul lui cald, ca un săculeț fără cusur, și i-a privit fețișoara încrețită, golfulețele nărilor, canelate și de o frumusețe stranie. Citise că ochii bebelușilor se pot concentra doar pe obiecte aflate la maximum 45 de centimetri depărtare, exact distanța care-i desparte de chipul mamei când îi alăptează, iar micuțul se uita la ea acum. Oare ce vedea? Margo s-a simțit prost că o vedea plângând. Când l-a luat somnul, nu l-a pus în pătuț, cum ar fi trebuit — s-a întins lângă el în patul ei, dându-și seama că nu mai are energie. Îi era teamă să adoarmă când era singura ocrotitoare a acestei ființe minuscule, dar corpul ei nu-i dădea de ales.

Am învățat termenii *persoana întâi*, *persoana a doua* și *persoana a treia* în liceu și am crezut că la asta se reduce perspectiva narativă până în toamna lui 2017, când l-am cunoscut pe tatăl lui Bodhi. Cursul pe care îl predă Mark se concentra asupra perspectivelor imposibile sau improbabile. Îmi amintesc că într-o zi, un tip din grupă pe nume Derek tot încerca să pună diagnostice de psiholog amator protagonistului unui roman scurt, iar Mark îi tot spunea:

- Protagonistul nu e o persoană reală.
- Dar în carte e o persoană reală, spusese Derek.
- Da, în sensul că nu e prezentat sub formă de pisică sau robot.
- Deci tot ce zic e că, așa cum apare în carte, pare să aibă tulburare de personalitate borderline.

— Țsta nu e un mod interesant de a interpreta cartea.

— N-o fi pentru tine, dar mie mi se pare interesant, protestase Derek.

Purta un fes negru și se vedea că are părul nespălat sub fes, lins și moale, ca blana unei pisici bolnave. Era genul de băiat care nu fusese niciodată interesat de mine la modul romantic și, ca urmare, genul la care nu mă gândeam prea des. Probabil că se uita la filme străine la greu.

— Dar personajul n-ar fi interesant dacă ar fi un om în carne și oase, îi spusese Mark. N-ai vrea niciodată să cunoști un astfel de om, nu te-ai împrieteni niciodată cu el. E interesant doar pentru că nu există cu adevărat. Interesul decurge din caracterul lui fictiv. De fapt, aș merge până la a spune că toate lucrurile care sunt cu adevărat interesante nu sunt întru totul reale.

— Lucrurile reale sunt plictisitoare, iar cele ireale sunt interesante, m-am prins, comentase Derek.

Îi vedeam doar ceafa, dar părea să-și dea ochii peste cap, un gest insolent chiar și pentru el.

— Ideea e, explicase Mark, că naratorul nu face cutare sau cutare lucru din cauză c-ar avea tulburare de personalitate borderline. Face cutare sau cutare lucru deoarece autorul îl *obligă* s-o facă. Nu încerci să ai o relație cu personajul. Încerci să ai o relație cu autorul *prin intermediul* personajului.

— Bine, cedase Derek, chestia asta nu mai sună chiar așa de stupid.

— Bun, mă mulțumesc cu „nu sună chiar așa de stupid“.

Și apoi toată lumea a început să râdă de parcă eram cu toții prieteni la cataramă. Eu n-am scos o vorbă la seminarul ăla. Nu vorbeam niciodată la seminar. Sincer, nici măcar nu mi-a trecut prin cap c-ar trebui să zic ceva.

Profii susțineau întotdeauna că o parte din notă reprezenta participarea la oră, dar eu descoperisem de mult că asta era o vrăjeală. Habar n-aveam de ce ar alege cineva să vorbească la seminar, dar mereu se găseau unul-doi care turuiiau tot timpul, de parcă profesorul ar fi fost moderatorul vreunei emisiuni nocturne, iar ei erau celebrități adulate care fuseseră invitate să-și promoveze propria inteligență, ca pe un film.

Dar, în ziua în care ne-a adus primele eseuri corectate, Mark m-a rugat să rămân după curs.

— Ce cauți aici? m-a întrebat.

— Oh, sunt înscrisă aici.

— Nu, la eseu mă refer.

Și atunci am observat că avea în mână eseul meu. Am văzut un „10” scris pe el cu cerneală roșie, dar m-am prefăcut c-aș fi fost îngrijorată. Nu știu sigur de ce.

— N-a fost bun eseul?

— Nu, eseul a fost excelent. Te întreb ce cauți la un colegiu de doi ani ca Fullerton.¹ Ai putea merge să studiezi oriunde.

— Adică, gen la Harvard? l-am întrebat râzând.

— Da, gen, la Harvard.

— Nu cred că te acceptă la Harvard pentru c-ai scris un eseu bun la engleză.

— Exact din motive ca ăsta te acceptă la Harvard.

— Oh, am făcut.

— Ai vrea să ieșim la o cafea la un moment dat? Putem să stăm mai mult de vorbă.

— Da, am zis.

¹ Numite și „community colleges”, colegiile de doi ani din Statele Unite oferă programe mai concentrate și mai accesibile financiar, finalizate prin acordarea unei diplome postliceale.

Habar n-aveam c-ar fi interesat de mine. Nici nu mi-a trecut prin cap. Era însurat, avea verighetă pe deget, era trecut de treizeci de ani, îndeajuns de copt cât să nu-l văd la modul ăla. Dar, chiar dacă i-aș fi ghicit intențiile, tot aș fi vrut să ies cu el la cafea.

Era profesorul meu și, dintr-un motiv obscur, acest titlu misterios parcă îl desprindea un pic de restul umanității. La început, mi-a fost greu să-mi imaginez c-aș putea să-l rănesc sau să-l afectez în vreun fel. Nici n-am emis vreo judecată morală asupra lui. L-am luat așa cum era, ca și cum își câștigase dreptul de a fi tocilar, bizar și adulter prin virtutea faptului că era mai bun și mai deștept decât alții, mai bun și mai deștept decât mine.

Fullerton nu era un oraș mai bogat decât Downey, unde crescusem eu, deși avea o energie complet diferită datorită colegiilor: Cal State Fullerton și frățiorul mai mic, Fullerton College. În Downey puteai să mănânci fructe de mare la prețuri nesimțite într-un restaurant cufundat în întuneric, de unde se auzeau vibrații de tehno, sau să stai la coadă o oră ca să mănânci produse de patiserie numai bune de pus pe Instagram de la Porto's. Fullerton, în schimb, era ca un oraș condus de fete bătrâne. Plin de dentiști și consultanți fiscali, de-ai fi zis că astea erau singurele ocupații. Până și casele frățiiilor studentești, înconjurate de ulmi bătrâni, aveau un aer pitoresc și nevinovat. Orașul nu se finanța din industrie. Fondurile veneau pe filiera educațională, colegiile oferind o justificare suficientă pentru a menține chiriile ridicate și a atrage banii. Mark făcea parte din acest mecanism. Era echivalentul uman al unor clopoței de vânt care se bălăngăne stângaci în copacul falnic al învățământului superior.

La început, treaba asta mi-a dat sentimentul că dinamica de putere ar fi fost în favoarea mea. Statutul lui de profesor nu m-a împiedicat să-i văd cusururile: am sesizat pe deplin cât de ridicol era cu pantalonii (verzi! de velur!) și încălțămintea lui (sandale Birkenstock!), cu exemplarul din *Beowulf* răsfoit la greu, care i se ivea din geanta stil poștaş (geantă stil poștaş!).

Dar era aproape ca și cum aș fi fost un personaj dintr-o carte pentru el. Îl obseda o chestie, tatuajul cu Kermit de pe șoldul meu.

— De ce Kermit? m-a întrebat prima dată când ne-am culcat împreună, frecând silueta micuță, verde a lui Kermit cu vârful degetului.

Am ridicat din umeri.

— Am vrut să-mi fac un tatuaj. Toate celelalte modele erau, gen, cu pumnale sau șerpi sau chestii serioase și eu, pur și simplu, nu sunt o persoană serioasă.

— Ce fel de persoană ești?

Am căzut pe gânduri.

— O persoană siropoasă.

— Siropoasă! a exclamat, cu un hohot de râs.

— Da, siropoasă. Adică la modul c-am crezut în Moș Crăciun până la doispe ani. Nu știi, sunt o fire siropoasă!

— Ești cea mai specială persoană pe care am cunoscut-o vreodată, mi-a spus, părând să se minuneze.

În parte, din cauza asta am evitat mereu să-i povestesc despre tata. Există persoane care venerază wrestlingul profesionist și există persoane care îl privesc cu dispreț și m-am temut că Mark avea să se dovedească genul care venerază exact chestiile pe care le privea cu dispreț. Știam că descendența mea din neam de circari ar fi devenit pe loc un fetiș pentru el.

Cu cât unele lucruri par mai artificiale, cu atât mai tare ne intrigă — asta adora Mark la perspectiva narativă: modurile în care era vădit artificială și se străduia din răsuputeri să pară reală, ceea ce se dovedea, în chip straniu, încă un mod de a-i arăta caracterul artificial.

— Felul în care te uiți la ceva schimbă ceea ce vezi, spunea.

E adevărat că mă ajută să scriu la persoana a treia. Mi-e mult mai ușor să simt compasiune pentru Margo cea de-atunci decât să încerc să explic cum și de ce am făcut tot ceea ce am făcut.

Faza cea mai derutantă cu privire la tatăl lui Bodhi era faptul că, desigur, m-am culcat cu el doar din cauză că el avea puterea, normal că s-a întâmplat pentru că era profesorul meu de literatură engleză, cursul meu preferat. Și totuși o bună parte din atracție venea din felul cum tot insista că eu am puterea. Dar care din noi avea puterea, de fapt? Cândva reflectam îndelung la treaba asta.

Lăsând laoparte faptul că m-a lăsat gravidă și mi-a distrus viața, pe undeva, Mark m-a ajutat mult cu scrisul. Lua la rând fiecare propoziție din eseurile mele, discutând cum o puteam îmbunătăți. Îmi dădea notă maximă, apoi mă soma oricum să rescriu eseul.

— Ești prea importantă, îmi spunea, ca să nu te sleftuiești.

Îmi arăta o propoziție scrisă de mine și mă întreba:

— Ce încerci să spui aici?

Iar eu îi explicam, bâlbâindu-mă, ce îmi propusesem să spun și el îmi zicea:

— Păi, spune-o! Nu te mai învârti în jurul cozii.

Relația dintre noi a început abia după ce m-a ajutat câteva săptămâni bune la modul ăsta. Într-o zi, ar fi trebuit să trec pe la biroul lui. Când am ajuns acolo, a zis că nu se poate concentra și m-a întrebat dacă putem s-o lăsăm pe altă dată, iar eu am acceptat. Dar, până la urmă, am ieșit în același timp din clădire și, dintr-una într-alta, am ajuns să ne plimbăm împreună și el s-a descărcat de toate cele, mi-a destăinuit toate frustrările lui legate de catedră, de soție și copii și cum se simțea în viața lui de zi cu zi, parcă prins în cursă.

— Și nu merit nici măcar viața asta de rahat, mi-a spus. Sunt o persoană oribilă.

— Nu-i adevărat, am protestat. Ești un profesor extraordinar! Ai petrecut atâta timp cu mine, ajutându-mă.

— Și în fiecare clipă mi-am dorit cu disperare să te sărut.

N-am știut ce să răspund. Adică pe undeva făcusem o pasiune de școlăriță pentru el, dar nu mă gândisem niciodată să-l sărut. Doar mă simțeam bine și parcă mă luminam de fiecare dată când mă lăuda.

Ploua și ne învârtiserăm fără țintă prin campus. Nu aveam umbrele, dar purtam amândoi geți cu glugă. Ne-am oprit sub un eucalipt imens.

— Pot să te sărut? m-a întrebat.

Am încuviințat. Adică efectiv nici nu mi-am închipuit c-aș fi putut spune „nu“. Aș fi fost în stare să fac orice mi-ar fi cerut. Era scund, avea cam 1,65, înălțimea mea, și nu mai sărutasem niciodată un tip atât de scund, și a fost plăcut, pe undeva, cum ne-am sărutat în ploaie, cu glugile trase. Dar până și eu îmi spuneam: *Ne sărutăm la vedere, în campus? Pare să fie o idee foarte proastă.*

Faza e că, la momentul când s-a sfârșit totul între noi, el se purtase atât de copilăros și trebuise ca eu să-mi asum mare parte din responsabilitate pentru ce făcuserăm, în așa măsură încât n-am simțit c-ar fi profitat de mine. M-am simțit... scoasă din sărite. Dacă el s-ar fi purtat ca un adult, de fapt, nu s-ar fi întâmplat toată tărășenia.

Când a venit prima dată la Margo acasă, Mark purta o șapcă de baseball și ochelari de soare, de parcă încerca să fenteze paparazzii. Margo nici nu încercase să facă ordine pentru vizita asta, nu se simțise stânjenită la gândul că Mark o să vadă canapeaua de catifea roz pătată și dezordinea cablurilor care atârnav din televizor. C-o să vadă patul ei fără cadru, doar o saltea și o somieră puse direct pe jos. N-o tulbura nimic din toate astea. Mark venise să și-o tragă cu o față de nouăsprezece ani — la ce s-ar fi putut aștepta?

În schimb, el i-a spus:

- Ai colege de apartament.
- Ți-am spus că am colege de apartament.
- Nu mă așteptam să fie acasă.
- Aia e bere? a întrebat Suzie.

Într-adevăr, Mark ținea în mână un bax de bere în niște sticle bizare, ca de medicamente. Red Stripe. O marcă de bere pe care Margo n-o văzuse în viața ei. Cu siguranță nu aveau așa ceva unde lucra ea. El rămăsese cu ochelarii de soare la ochi.

— Scoate-ți-i, a spus Margo, încercând să i-i smulgă de pe față.

El i-a dat peste mână.

- Sunt recomandați de medic.